

Beantwoording vragen DB Harreveld informatiebijeenkomst 30 juni – antwoorden COA en iHub

8 september 2026

Tijdens de informatiebijeenkomst op 30 juni heeft DB Harreveld een document met gebundelde vragen vanuit de inwoners aangeboden aan de dagvoorzitter. De gemeente heeft deze vragen schriftelijk beantwoord op 22 juli 2026. Dit document staat op de [website](#) van gemeente Oost Gelre.

In dit document volgt de beantwoording van de vragen aan COA en iHub. De tekst van DB Harreveld is volledig overgenomen. In blauw leest u de beantwoording van COA en iHub op deze vragen.

Informatiebijeenkomst 30 juni Bundeling vragen inwoners door DB Harreveld

Om te zorgen dat de meest relevante en urgente vragen aan bod komen, hebben wij inwoners gevraagd hun vooraf ingediende vragen met ons te delen. Op basis hiervan is onderstaande vragenlijst samengesteld. Bij elke vraag is aanvullende context opgenomen, zodat de dagvoorzitter en spreker de vraag goed kunnen plaatsen. Uiteraard staat het eenieder vanavond vrij om zelf een vraag te stellen.

Participatie en vertrouwen

Het COA vermeld in haar Toolkit communicatie nieuwe locaties:

- In de initiatieffase wordt niet actief gecommuniceerd. In deze fase wordt het formele verzoek van het COA aan de gemeente voorbereid. Het COA verzoekt de gemeente om met een voorstel locatie te komen. (bladzijde 5)
- Het moment waarop het openbare collegebesluit naar buiten wordt gebracht, is het eerste communicatiemoment. (bladzijde 6)

Vraag aan COA: U spreekt in tal van uitingen schaamteloos over participatie terwijl u adviseert de inwoners niet vooraf te betrekken. Wij kunnen niet anders dan concluderen dat het woord participatie meer dan misplaatst is, en u hier mogelijk de veroorzaker bent van onrust, wantrouwen en weerstand. Wat is uw reactie hierop?

Antwoord COA: Het COA herkent zich niet in de conclusie dat participatie misplaatst zou zijn of dat het COA inwoners bewust buiten het proces zou willen houden. Participatie en goede communicatie zijn juist belangrijk bij de voorbereiding van een opvanglocatie. Tegelijk is het belangrijk om rolzuiver te zijn over wie op welk moment in het proces aan zet is.

In de initiatieffase wordt onderzocht of een locatie mogelijk geschikt is voor opvang. In die fase is vaak nog niet duidelijk of een locatie daadwerkelijk kan worden ingezet, onder welke voorwaarden dat zou kunnen en welke bestuurlijke of juridische stappen nodig zijn. Te vroeg communiceren over een locatie die nog niet voldoende is onderzocht, kan juist leiden tot onduidelijkheid, speculatie en onnodige onrust. Daarom wordt in deze fase zorgvuldig afgewogen wanneer en waarover wordt gecommuniceerd. Bij de voorbereiding van een mogelijke opvanglocatie heeft de gemeente in deze fase de lead in de communicatie en participatie met inwoners. Het COA helpt daarbij, adviseert, levert feitelijke informatie aan en draagt bij aan bijeenkomsten en beantwoording van vragen. Dat past ook bij de rolverdeling: de gemeente is verantwoordelijk voor het lokale besluitvormingsproces, de ruimtelijke procedure, de belangenafweging en de communicatie met inwoners over wat er lokaal wordt onderzocht en besloten.

Het COA vindt participatie zeker belangrijk. Wel is het goed om onderscheid te maken tussen verschillende fasen. Voorafgaand aan besluitvorming ligt de regie primair bij de gemeente. Als een opvanglocatie daadwerkelijk opent, neemt het COA een grotere rol in de directe communicatie met de omgeving, bijvoorbeeld via een omwonendenoverleg, een aanspreekpunt voor de locatie en afspraken over meldingen, signalen en beheer.

De toolkit van het COA is bedoeld als hulpmiddel voor gemeenten en COA om communicatie zorgvuldig te organiseren. Op de website van het COA staat ook dat tijdige en open communicatie belangrijk is en dat gemeenten hiervoor communicatiemiddelen kunnen gebruiken. De bedoeling daarvan is niet om

inwoners buiten te sluiten, maar om communicatie op het juiste moment, met juiste informatie en vanuit de juiste verantwoordelijkheid te laten plaatsvinden.

Wij begrijpen dat inwoners graag eerder duidelijkheid willen. Tegelijk willen we voorkomen dat er verwachtingen worden gewekt of toezeggingen worden gedaan voordat duidelijk is of een locatie juridisch, bouwkundig, organisatorisch en bestuurlijk haalbaar is. Goede participatie vraagt daarom niet alleen om tijdigheid, maar ook om zorgvuldigheid en rolzuiverheid.

Doelgroep

In de uitnodigingsbrief voor vanavond staat dat nareizigers gezinnen met kinderen zijn.

Vraag aan COA: Kan het COA garanderen dat het echt alleen om nareizende statushouders, bestaande uit gezinnen met kinderen, gaat en dat dit wordt vastgelegd in een eventuele bestuurlijke overeenkomst?

Antwoord COA: De beoogde inzet van deze locatie is opvang van nareizigers. Nareizigers zijn gezinsleden van statushouders die in het kader van gezinshereniging naar Nederland komen. In de praktijk gaat het daarbij vaak om gezinnen, partners en kinderen die zich voegen bij een familielid dat al in Nederland is.

Als in een bestuursovereenkomst wordt vastgelegd dat de locatie wordt ingezet voor opvang van nareizigers, dan is dat de afspraak waar het COA en de gemeente zich aan verbinden. Het COA kan de locatie dan niet eenzijdig voor een andere doelgroep gaan gebruiken. Alleen als landelijke wet- en regelgeving of landelijk beleid wezenlijk zou wijzigen, of als partijen samen nieuwe afspraken maken, kan een andere situatie ontstaan. Dat zou dan opnieuw bestuurlijke afweging en besluitvorming vragen. Het COA begrijpt de behoefte aan zekerheid hierover. Daarom is het logisch dat de doelgroep in de bestuursovereenkomst helder wordt omschreven. Daarmee weten gemeente, COA en inwoners waarvoor de locatie bedoeld is en waarop de afspraken betrekking hebben. Over de exacte samenstelling van de groep kan het COA vooraf niet tot op persoonsniveau uitspraken doen. Nareis kan bestaan uit gezinnen met kinderen, maar ook uit partners of gezinsleden in een andere samenstelling. Dat verandert niets aan de doelgroep: het gaat om nareizigers in het kader van gezinshereniging, niet om een reguliere opvanglocatie voor een willekeurige andere groep asielzoekers die nog een procedure dienen te doorlopen.

Het COA beoordeelt de geschiktheid en capaciteit van een locatie op basis van eigen deskundigheid, ervaring met opvanglocaties, de schouw van de gebouwen en de geldende richtlijnen voor opvang. Op basis daarvan wordt voor deze locatie uitgegaan van maximaal 200 opvangplaatsen. De beoordeling hoeveel mensen verantwoord kunnen worden opgevangen is aan het COA, in samenhang met bouwkundige uitwerking, veiligheid, beheer, voorzieningen en vergunningen. Uiteraard stemt het COA hierin af met de gemeente en de eigenaar van de gebouwen.

De opmerking dat er volgens een eigen beoordeling maximaal 176 mensen zouden kunnen worden opgevangen, nemen wij ter kennisgeving aan. Het is echter niet aan derden om de formele opvangcapaciteit vast te stellen. Die capaciteit wordt bepaald door het COA, in afstemming met de gemeente, op basis van professionele beoordeling en de geldende normen en randvoorwaarden. Uiteraard geldt daarbij dat de locatie nog geschikt moet worden gemaakt en dat de noodzakelijke vergunningen en afspraken nog moeten worden doorlopen voordat opvang daadwerkelijk kan starten.

De genoemde periode van 3 tot 5 jaar is te lang om nu al te voorzien hoe de instroom van nareizigers gaat verlopen. Uit de handreiking doorstroomblocaties blijkt dat plekken gerealiseerd voor statushouders tijdelijk verhuurd mogen worden aan andere doelgroepen, bijvoorbeeld bij een lage bezetting. Het COA schrijft op haar website (meerjarenstrategie 2020-2025 flexibilisering) dat ook asielzoekers met een kansrijke asielaanvraag hiervoor in aanmerking komen.

Vraag aan COA: Wat gebeurt er als de beoogde doelgroep verandert of als de bezetting anders uitvalt dan nu wordt voorgesteld?

Antwoord COA: De beoogde inzet van deze locatie is opvang van nareizigers. Die afspraak wordt, als de locatie doorgaat, vastgelegd in de bestuursovereenkomst tussen gemeente en COA. Dat betekent dat het COA zich aan die afspraak houdt en de locatie niet eenzijdig voor een andere doelgroep gaat gebruiken.

Het klopt dat ontwikkelingen in de migratieketen kunnen veranderen. De instroom van nareizigers, de doorstroom naar gemeenten en de behoefte aan tijdelijke opvangplekken zijn afhankelijk van landelijke ontwikkelingen, wet- en regelgeving, beschikbare huisvesting en de situatie in de totale opvangketen. Het is daarom niet mogelijk om voor een periode van meerdere jaren exact te voorspellen hoe de bezetting er op elk moment uit ziet. Dat betekent echter niet dat de locatie zonder meer voor andere doelgroepen kan worden ingezet. Als in de toekomst zou blijken dat de instroom van nareizigers structureel lager is dan verwacht, of als er om andere redenen aanleiding zou zijn om de afspraken te herzien, dan kan dat alleen in overleg met en met instemming van de gemeente.

Een wijziging van doelgroep vraagt dus om bestuurlijke afstemming en nieuwe afspraken. Het COA kan dat niet zelfstandig besluiten. Daarmee is het onderscheid belangrijk tussen normale schommelingen in bezetting en een wijziging van doelgroep. Dat een locatie niet op elk moment volledig bezet is, kan in de praktijk voorkomen. Dat is iets anders dan het inzetten van de locatie voor een andere doelgroep. Voor deze locatie is het uitgangspunt opvang van nareizigers. Als daarvan zou worden afgeweken, moet dat expliciet worden besproken en bestuurlijk worden vastgelegd. Het COA begrijpt de zorg dat een tijdelijke opvanglocatie gaandeweg een andere functie zou kunnen krijgen. Juist daarom is het van belang dat de doelgroep, looptijd, capaciteit en verantwoordelijkheden helder worden opgenomen in de bestuursovereenkomst. Die afspraken vormen het kader waaraan gemeente en COA zich verbinden.

Uit beleidskaders van het COA en VluchtelingenWerk blijkt dat kwetsbare groepen (waar nareizende gezinnen onder vallen) opgevangen moeten worden in kleinschalige opvanglocaties met een sterke integratie in de lokale gemeenschap, dicht bij voorzieningen.

Vraag aan COA: Hoe kijkt het COA tegen deze opvang in een klein dorp waar geen faciliteiten of voorzieningen en mogelijkheid tot integratie zijn?

Antwoord COA: Het COA deelt het uitgangspunt dat nabijheid van voorzieningen wenselijk is. Voor bewoners is het prettig en praktisch als winkels, onderwijs, zorg, openbaar vervoer en andere voorzieningen goed bereikbaar zijn. Dat geldt zeker voor gezinnen en andere bewoners die begeleiding nodig hebben bij hun eerste periode in Nederland. Tegelijk is de praktijk dat opvanglocaties niet altijd op plekken liggen waar alle voorzieningen direct in de buurt zijn. Het COA heeft op meerdere plekken in Nederland ervaring met opvanglocaties in kleinere kernen of op locaties waar voorzieningen op enige afstand liggen. Dat vraagt om extra aandacht in de voorbereiding en om maatwerk in de uitvoering. Voor Harreveld betekent dit dat het ontbreken of de beperkte aanwezigheid van voorzieningen niet kan worden genegeerd. Het is een belangrijk aandachtspunt bij de verdere uitwerking van de locatie. Er moet worden bekeken hoe bewoners toegang krijgen tot onderwijs, zorg, boodschappen, vervoer, begeleiding en daginvulling. Dat kan bijvoorbeeld door voorzieningen deels op de locatie zelf te organiseren, door vervoer of verbindingen naar nabijgelegen kernen te regelen, door samen te werken met maatschappelijke organisaties of door activiteiten op en rond de locatie aan te bieden.

Ook integratie en contact met de omgeving vragen om zorgvuldigheid. Integratie betekent niet dat een klein dorp ineens alle voorzieningen of maatschappelijke ondersteuning moet leveren. Het betekent wel dat bewoners van een AZC op een goede manier worden begeleid, dat er duidelijke afspraken zijn, dat contact met de omgeving zorgvuldig wordt opgebouwd en dat overbelasting van het dorp wordt voorkomen. Daarbij is ook de samenwerking met gemeente, lokale organisaties en vrijwilligers belangrijk.

Het COA ziet dat Harreveld een kleine kern is en dat inwoners zorgen hebben over draagkracht, voorzieningen en leefbaarheid. Die zorgen zijn begrijpelijk en zullen worden meegewogen. De locatie kan alleen verantwoord functioneren als er voldoende aandacht is voor bereikbaarheid, begeleiding, dagstructuur, beheer, veiligheid en de relatie met de omgeving. Kortom: nabijheid van voorzieningen is wenselijk, maar niet altijd doorslaggevend voor de geschiktheid van een locatie. Als voorzieningen niet vanzelfsprekend aanwezig zijn, moet het COA samen met gemeente en partners zoeken naar een alternatieve invulling. Dat vraagt om maatwerk.

In de uitnodigingsbrief wordt benoemd dat met de verhuur aan COA er geen andere doelgroep of forensische behandelcentrum voor JiSK mogelijk zal zijn op het open deel van het terrein.

Vraag aan iHub: Is iHub betrokken bij de ontwikkeling van JiSK of eventueel bereid om de gebouwen te verhuren of verkopen aan een JiSK-intentiepartner en is dit verzoek reeds aan de orde geweest?

Zoals iHub tijdens de informatiebijeenkomst heeft aangegeven, is iHub op de hoogte van de JiSK ontwikkelingen en de oriëntatie van JiSK intentiepartners naar een locatie.

iHub is op dit moment geen onderdeel van JiSK intentiepartners.

Een dergelijk verzoek tot verhuur of verkoop aan JiSK intentiepartners is momenteel niet aan de orde.

Een bereidheid om in de toekomst eventueel te verkopen of te verhuren aan JiSK intentiepartners is niet op voorhand uit te sluiten of toe te zeggen. Dit hangt onder meer af van het verloop van de lopende gesprekken met gemeente Oost Gelre en het COA.

Gebiedsvisie

Woningbouw op het iHub-terrein is al geruime tijd in beeld. iHub heeft ondertussen een principeverzoek ingediend voor de ontwikkeling. De gemeente geeft aan aan de slag te gaan met het mogelijk maken van woningbouw op dit terrein in Harreveld maar dat dit traject enkele jaren in beslag neemt.

In mei van dit jaar heeft Dorpsbelangen Harreveld de bestuursvoorzitters van iHub per mail verzocht om in gesprek te gaan over het initiëren van een burgerinitiatief waarbij inwoners, via Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), het volledige 'rechter' gebied zouden kunnen aankopen en herontwikkelen.

Vragen aan iHub:

1. Waarom is hier tot op heden nog niet op gereageerd? Zou iHub open staan voor een burgerinitiatief en zou iHub bereid zijn om de woningbouwplannen naar voren te halen?

iHub heeft in de periode rond de informatiebijeenkomst op 30 juni enkele keren afgestemd over het verzoek van Dorpsbelangen om met elkaar in gesprek te gaan. Dat gesprek is inmiddels gepland en zal plaatsvinden op donderdag 10 september.

2. Wat zijn de plannen van iHub nadat de periode van opvang, max 5 jaar is verstreken. Worden die afspraken dan ook bindend vastgelegd in een overeenkomst met de gemeente?

iHub werkt al enige tijd met de gemeente Oost Gelre aan een nota van uitgangspunten waarin de antwoorden op dit soort vragen moeten landen. Dorpsbelangen is ook bij deze gesprekken betrokken.